

PROSJEKTMANDAT

Forvaltningsrevisjon av kommunale havner og kaianlegg i Karmøy kommune

Karmøy kommune, 2021

BAKGRUNN

Vi viser til vedtak i Karmøy kontroll- og kvalitetsutvalg 16.06.2021 om å bestille et forvaltningsrevisjonsprosjekt om eierforholdet til kommunale havner og kaianlegg.

I bestillingsbrevet fra kontrollutvalgssekretariatet 22.06. er det presisert at utvalget gis anledning til å komme med innspill til mandatet for revisjonen. Utvalgsmedlem Thor Otto Lohne har kommet med synspunkter på mandatet 12.07. etter at Karmsund Havn IKS kom med tilleggsinformasjon 29.06. Den som først varslet i saken, kommunestyremedlem Robin Hult, formidlet synspunkter på innholdet i revisjonsmandatet 19.07.

Vi registrerer at saken utvikler seg etter hvert som det kommer ny informasjon, og at det er litt ulike synspunkter på hva som bør være problemstillingene i denne revisjonen. Vi har derfor innledningsvis referert til de forslag til problemstillinger som hittil er presentert. For oss står selvsagt bestillingen fra kontroll- og kvalitetsutvalget sentralt, men vi har referert øvrige innspill slik at utvalget kan gjøre nødvendige avklaringer og avgrensninger i møtet 1. september. Det er viktig at utvalget samlet er enige i innholdet til revisjonsmandat.

I vedlegg har vi laget en tidslinje over noen av hendelsene i saken så langt. Den er ment å gi et grovriss av dette sakskomplekset som har historiske røtter nesten 30 år tilbake i tid.

OVERSIKT OVER AKTUELLE PROBLEMSTILLINGER

Problemstillingen utvalget ønsker å få belyst, slik det framgår av vedtaket i juni, er følgende:

- *Inngikk kommunale kaianlegg i åpningsbalansen ved opprettelsen av Karmsund Havn IKS? Og hvordan gjenspeiler dette i eierandelene tildelt kommunene?*

Av avtalen Haugesund og Karmøy inngikk i 1992 fremgår i punkt 3 at de to kommunene stilte sine havneanlegg og eiendommer som fantes på avtaletidspunktet i kommunen til disposisjon for samarbeidet, men hver kommune skulle beholde eierskapet til disse. Det fremgår av avtalen av 1992 at de to kommunene skulle arbeide for å innlemme flere kommuner i samarbeidet. Dette arbeidet ble sluttført i 1999, da de øvrige (nåværende) eierkommunene

kom inn i samarbeidet. I forhold til denne problemstillingen er det behov for å avklare om utvalget med «kaianlegg» mener hele porteføljen av havneanlegg og kaianlegg, eller om den skal avgrenses til de 38 kaiene som ligger i Karmøy kommune, jf. saken om tilbakeføring av disse til Karmøy kommune. Det er også ønskelig å få klarhet i om problemstillingen omfatter åpningsbalansen ved opprettelsen av Karmsund interkommunale havnevesen (KIH) i 1992, og/eller åpningsbalansen ved opprettelsen av IKSet i 1999. Førstnevnte foreligger det åpningsbalanse for, men ikke for sistnevnte etter det vi kan se. Det er vist til Karmsund Havn IKS, så vi antar det gjelder 1999 da selskapet ble opprettet og nye eiere kom inn. Det er rimelig å anta at porteføljen av kai- og havneanlegg endret seg mellom 1992 og 1999.

Karmsund Havns kommentar til utvalgets vedtatte revisjonsmandat er todelt: Den første er å avkrefte den informasjonen som Karmøy kommune kom med til utvalgsmøtet 17.03. om at eiendommer ved opprettelsen av selskapet ble lagt inn som tingsinnskudd. Det ble fra kommunens side uttalt at det var usikkert om det ble gjennomført noe formelt tingsinnskudd ved etablering av selskapet. Balansen for første driftsår etter etableringen i 1992 viser at det ble lagt inn anleggsmidler på henholdsvis ca. 46 mill fra Haugesund og 28 mill fra Karmøy.

Karmsund Havns andre kommentar er at en nærmere undersøkelse av åpningsbalansen ikke vil gi klare konklusjoner i saken om salget av Kopervik havn i 2019. Deres syn er følgende:

- *«Karmsund Havn har understreket viktigheten av at en forvaltningsrevisjon gir tydelige svar og konklusjoner i «Kopervik Havn – saken».*

Slik vi leser Hjort DAs juridiske betenkning fra 7.06. og svar på tilleggsspørsmål 16.06. mener de at Karmsund Havn står fritt til å selge «Karmøy-eiendommer» og beholde inntektene, og at den foretatte hjemmeloverføringen til havneselskapet som bl.a. omfatter Kopervik havn i 2017, ikke var i strid med det underliggende eierforholdet i selskapet, eller krevde samtykke fra eierne.

Selv om advokatfirmaet mener jussen er tydelig på dette området, kan det fastslås at oppfatningene er ulike på om salget av Kopervik havn var innenfor havneselskapets fullmakter. En nærmere undersøkelse av dette salget, kan gi mer informasjon om selve salgsprosessen, hva slags dialog det var mellom ulike aktører, og hvordan salget ble håndtert i praksis. Det kan supplere allerede foreliggende fakta i saken, og gi grunnlag for å trekke endelige konklusjoner. Vi ber utvalget avklare om vi skal gå dypere inn i denne saken.

Utvalgsmedlem Thor A. Lohne har i en lengre e.post 12.07. kommentert opplysningene fra Karmsund Havn om at eiendommer ikke inngikk i åpningsbalansen – verken ved selskapets opprettelse eller senere. E.posten er delt med utvalgets medlemmer. Lohnes konklusjon er at tema/problemstillinger for revisjonen derfor må defineres mer treffende. Hans forslag er:

1. *De avgjørende spørsmål er om Karmsund Havn hadde rett til å selge eiendommer uten samtykke fra Karmøy kommune og inntektsføre salgene.*
2. *I tillegg ønskes vurderinger knyttet til salgene av eiendommene.*

3. *Det er også ønskelig med synspunkter på inhabil-forsøket til Karmsund Havn. Er dette klanderverdig?*

Fra 1999 og fram til 2019 er vi kjent med at det har vært foretatt flere disposisjoner med hensyn til tilbakeføring av eiendommer og salg. Når det gjelder salg, ser vi at havneselskapet har avhendet flere eiendommer i perioden frem til 2019, og benyttet vederlaget til havneformål. Dette dreier seg dels om eiendom som havneselskapet selv har hatt hjemmel til, dels eiendom som deltakerkommunen har hatt hjemmel til.

Vi har ikke tilgang til noen samlet oversikt over de salg og tilbakeføringer av kaianlegg, tomter og havneanlegg som havneselskapet har gjort de siste 20 årene. Med stort og smått dreier det seg sannsynligvis om mange transaksjoner. Med hensyn til hvilke vi eventuelt skal gå inn i og gjøre vurderinger av, er det viktig å få gjort noen avgrensninger. Foruten Kopervik havn, har vi notert oss salget av 3 eiendommer i Monsavik som noen har stilt spørsmål ved. Dessuten har tilbakeføringen av kaianlegg til kommunen vært nevnt i flere sammenhenger.

Å gjennomgå et utvalg salgsprosesser og bringe på det rene hvordan de er håndtert, vil være en nærliggende oppfølging av Lohnes to første problemstillinger. Vi vil imidlertid be utvalget klargjøre om utvalget som helhet stiller seg bak Lohnes forslag til problemstillinger, og i forlengelsen av det, konkretisere hvilke salgsprosesser som ønskes vurdert.

Den tredje problemstillingen, om Lohnes habilitet i saken, kan også inngå i revisjonsmandatet om utvalget som helhet ønsker det. Vi har notert oss at det er ulike synspunkter i dette spørsmålet, men at kontroll- og kvalitetsutvalget har konkludert med habilitet.

Kommunestyrerepresentant Robin Hult viser i sitt innspill 19.07. til at det er solgt eiendommer som er Karmøy kommune sine gjennom tidligere Kopervik, Karmøy og Skudeneshavn havnevesen. Han anslår at det er blitt solgt eiendommer i Karmøy kommune for 40 millioner de siste årene og antyder at det sikkert er for lavt. Ifølge han skal da de andre kommunene inn med innskudd i form av kontanter eller tingsinnskudd tilsvarende eierbrøk. Ifølge hans opplysninger skal dette ikke være gjort. Han mener derfor at det må undersøkes hvordan dette er kommunisert til de andre eierkommunene. Har de fått beskjed om dette i forkant eller ikke i det hele tatt? Konkret foreslår Hult følgende problemstillinger:

- *Det må undersøkes om Karmsund havn har pantsatt eiendom, som de respektive kommunene har hatt eierskap til før inntreden i Karmsund havn, til underliggende AS.*
- *Det bør videre undersøkes om Karmsund havn føler at de har avklart eiendomsforhold og mener de kan oppta lån med sikkerhet gjennom eiendommer.*

Det følger av IKS-loven at selskapet bare kan ta opp lån dersom dette er fastsatt i selskapsavtalen. Karmsund Havn IKS sin selskapsavtale er det samme som vedtektene for selskapet. I vedtektenes § 7 femte ledd er det bestemt en øvre grense for låneopptak på NOK 800 millioner. Låneopptaket i Karmsund Havn IKS var per 31. desember 2020 på NOK 689,5

millioner. Det følger videre av IKS-loven at selskapet ikke kan pantsette sine eiendeler til sikkerhet for andres økonomiske forpliktelser. Bestemmelsen omfatter også datterselskapet.

KPMG har i sin eierskapskontroll av Karmsund Havn (rapport juni 2021) for kontrollutvalget i Haugesund, ikke gjort funn som tyder på at låneopptak i Karmsund Havn IKS er i strid med vedtak og forutsetninger i bystyret i Haugesund. Representanter for selskapet har i intervju med forvaltningsrevisor fortalt at det ikke er tatt pant i objekter i Karmsund Havn IKS. Basert på stikkprøvekontroll av grunnbokinformasjon for 7 eiendommer i selskapet og 3 eiendommer i datterselskapene, er det ikke funnet tinglyst pantsettelse av disse eiendommene.

I lys av Hults forslag til problemstillinger, er det viktig å få avklart om det skal foretas nye og grundigere undersøkelser utover det KPMG har gjort i sin nylige eierskapskontroll.

BEHOV FOR Å SAMMENFATTE KUNNSKAPSSTATUS OG KONKLUDERE

Granskningen av dette sakskomplekset har etter hvert blitt omfattende, og ny informasjon bringes til torgs etter hvert som tiden går. Vi registrerer at det bare i forbindelse med Hjorts juridiske betenkning er delt mer enn 50 ulike dokumenter. Både utvalget selv, og flere av dets medlemmer, har drevet granskningen fremover, og havneselskapet og kommunen har gått årtier tilbake i tid for å innhente opplysninger i saken. Fortsatt er spørsmål uavklarte. Og saken har blitt konfliktfylt og skaper mye oppmerksomhet i medier og blant folk. Hva som pt. er kunnskapsstatus i saken er det også noe ulike synspunkter på.

Det synes derfor å være et behov for å bringe ytterligere klarhet i saken og at det konkluderes.

Vi ser for oss at en forvaltningsrevisjon kan ha et todelt formål:

- Det ene er å supplere kunnskapsstatus på bakgrunn av de problemstillinger som utvalget blir enige om 1. september. Fra gjennomgangen av de refererte innspillene til problemstillinger har vi notert oss tre temaer:
 - o *Gjennomgang av åpningsbalansen mht. kaianlegg*
 - o *Nærmere undersøkelser av utvalgte salgsprosser*
 - o *Evt. pantsettelse og sikkerhet i eiendommer ved låneopptak*
- Det andre formålet bør være å sammenfatte all informasjon i saken og i størst mulig grad trekke konklusjoner selv om ikke alle i denne saken kan gjøres til lags.

Om dette kan være en ramme for revisjonsoppdraget, er opp til utvalget å avgjøre. Dess mer presis bestillingen er, desto raskere og mer effektivt kan vi få utført oppdraget.

METODE OG DATA

Det foreligger allerede en rekke bakgrunnsdokumenter i saken, blant annet de nevnte 50 dokumentene det er vist til i vedlegg i Hjort DA sin vurdering av saken. Avhengig av hvilke problemstillinger som skal ligge til grunn for revisjonen, kan det være relevant informasjon i

denne oversikten som kan være nyttig i revisjonen. Vi forutsetter at dette er informasjon vi vil få tilgang til, i sin helhet.

Det vil være behov for å supplere den skriftlige dokumentasjonen. Det gjelder informasjon om åpningsbalansen, i den grad den finnes, og om gjennomførte salgsprosesser. Og det gjelder informasjon om lån og eventuell pant eller annen sikkerhet i eiendom.

Slik tilgang forutsetter et samarbeid med Karmøy kommune og Karmsund Havn.

Vi er for øvrig kjent med omtalen av problemstillingene i media, og denne vil inngå i det samlede datamaterialet.

Vi registrerer at Hjort DA mener at lovverk og selskapsavtale/ vedtekter på en tydelig måte klargjør rettigheter og plikter i forholdet mellom eierkommune og selskap. Vi har imidlertid også notert oss at i praksis, så er det ulike forventninger og synspunkter på hva som er kommunens styringsmuligheter og selskapets handlingsrom og frihetsgrader.

På den bakgrunn mener vi det er behov for en bredt sammensatt intervjuundersøkelse. Det gjelder sentrale personer i Karmøy kommune (ordfører, rådmann, fagekspert(er) ol.). Undersøkelsen bør også omfatte sentrale personer i havnerådet/havnestyret – både nåværende og tidligere representanter som før har deltatt i disse eierorganene. Og det gjelder videre intervjuer i Karmsund Havn. Det kan også være personer utenfor kommunen og havneselskapet som bør intervjues.

I den grad vi finner det nødvendig, vil vi innhente ekstern bistand.

REVISJONSKRITERIER

Til problemstillingene stilles det revisjonskriterier. Revisjonskriterier er de krav og normer som tilstand og/eller praksis i kommunen måles mot. Revisjonskriterier skal være aktuelle, relevante og gyldige for kommunen. Sentrale kilder til å utlede revisjonskriterier er:

- Lov om interkommunale selskap (IKS-loven)
- Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven)
- Lov om havner og farvann (havne- og farvannsloven)
- KS sine anbefalinger om eierskap, selskapsledelse og kontroll
- Selskapsavtale/vedtekter for Karmsund Havn IKS
- Samarbeidsavtale e.l. om Karmsund Havn IKS
- Kommunen sin eierskapsmelding
- Vedtak i kommunestyret/ havnerådet om Karmsund Havn IKS

OMFANG OG FRAMDRIFT

Det er pt. ikke mulig å angi en timeramme for hva en forvaltningsrevisjon vil kreve. Det avhenger av hvilke problemstillinger utvalget ønsker å prioritere. På bakgrunn av

kontrollutvalgets vedtak 1. september, vil vi raskt etter møtet justere prosjektmandatet og gi et anslag på en timeramme, men samtidig påpeke at også et anslag vil være usikkert.

Prosjektet vil bli utført i samarbeid mellom avdeling for forvaltningsrevisjon og avdeling for regnskapsrevisjon i Rogaland Revisjon. Ekstern bistand vil innhentes etter behov.

Oppdraget vil bli gjennomført av:

- Revisjonsdirektør og statsautorisert revisor og jurist Rune Haukaas
- Statsautorisert revisor og oppdragsleder Kristian Berland
- Forvaltningsrevisor og siviløkonom Therese Kristiansen
- Senior forvaltningsrevisor og statsviter Ståle Opedal

Alle har lang og relevant erfaring og utgjør et tverrfaglig sammensatt prosjektteam.

Det forutsettes et tett samarbeid med representanter for kommunen og havneselskapet.

Rapport planlegges lagt fram for kontroll- og kvalitetsutvalget på utvalgets siste møte i høst 24. november eller første møte på nyåret avhengig av revisjonsoppdragets omfang.

VEDLEGG – tidslinje over noen hendelser i «havnesaken»

Tidslinja gir en oversikt over en del hendelser som går nesten 30 år tilbake i tid. Den er ikke ment å være fyllestgjørende for det store vell av hendelser som angår havneselskapet og forholdet til Karmøy kommune som en av eierne i selskapet.

Årstall	Hendelse	Beskrivelse og merknader
1992	Etablering av Karmsund havnevesen DA bestående av havnedistriktene i Karmøy og Haugesund	<p>Kommunene gikk inn med 500.000 hver, som ble kalt «likviditet». Disposisjonslisten som ble opprettet, viste hvilke anlegg det interkommunale samarbeidet fikk ansvar for å drifte og vedlikeholde i den enkelte kommune. Balansen for første driftsår viser anleggsmidler i balansen: «Faste eiendommer» (ca. 46 mill fra Haugesund og 28 mill fra Karmøy). Tilsvarende balanseposter er imidlertid også tatt med i kommunens regnskap.</p> <p>Det fremgår av vedtektene § 1 til det som ble hetende Karmsund interkommunale havnevesen at havnevesenet overtok disposisjonsretten og driftsansvaret for alle anlegg som Haugesund og Karmøy havnevesen hadde ansvaret for. Videre fremgår det av § 13 at eiendomsretten til overførte anlegg etter vedtektene § 1 skulle forbli hos den enkelte kommune</p> <p>Karmøy kommunes Kontroll- og kvalitetsutvalg innspill til problemstillinger til Hjort DAs oppdrag: «Dersom ikke eiendommer er mottatte som tingsinnskudd i form av anleggsmidler ved etablering av selskapet og regnskapsført i åpningsbalansen, hvordan kan de da ha blitt overført til Karmsund Havn?»</p> <p>Havneselskapet har selv undersøkt dette. I synspunkter på revisjonsmandatet vedtatt 16.06. uttaler havneselskapet 29.06. at «Vi er klar over at det i et tidligere saksfremlegg fra saksbehandler i kommunen ble skrevet at eiendommer var langt inn som tingsinnskudd. Dette er beklagelig, da dette er feil info.»</p> <p>I bestilling av forvaltningsrevisjon 16.06 er hovedproblemstillingen: <i>Inngikk kommunale kaianlegg i åpningsbalansen ved opprettelsen av Karmsund Havn IKS? Og hvordan gjenspeiler dette i eierandelene tildelt kommunene?</i></p>
1999	Etablering av interkommunalt selskap. Eierskap utvidet med 4 kommuner. Eierstyring gjennom Havnerådet (representantskapet) og utøves av havnestyret.	<p>Vedtektene fra 1999 viderefører blant annet bestemmelsen om at kommunene beholder eierskapet til de anleggene som stilles til disposisjon for virksomheten. Det går videre frem av disposisjonsavtalen at kommunene overlot disposisjonsretten over anlegg og eiendommer til havneselskapet for den interkommunale virksomheten. Slik Hjort DA forstår selskapsavtalen § 5 sammenholdt med disposisjonsavtalen, skulle den respektive kommune beholde eiendomsretten til de anlegg og eiendommer som var omfattet av disposisjonsavtalen.</p> <p>Spørsmålet er hva dette betyr. Hjorts tolkning er at «Ettersom bestemmelsen viderefører tilsvarende fra vedtektene av 1992, uten nærmere drøfting, er det naturlig å anta at hensikten var den samme som vi har tolket inn i vedtektene fra 1992.» «En vesentlig forskjell fra 1992 er at verdiene som ble stilt til disposisjon for selskapet som omdannet i 1999 ikke på samme måte som tidligere ble holdt atskilt i selskaps regnskaper basert på hvilken kommune som hadde foretatt</p>

		innskuddet.» Med disposisjonsavtalen fulgte en oversikt over anlegg i den enkelte kommune.
2009	Endring av selskapsavtalen og klausulen om at kommunene beholdt eierskap til de anleggende som ble overført, ble tatt ut av selskapsavtalen.	I saksframlegget for Haugesund bystyre er endringen i selskapsavtalen § 5 omtalt som en «redaksjonell endring».
2013	Salg av flere eiendommer som opprinnelig var ervervet med midler fra havnekassen og som hørte under havneselskapets portefølje.	Midlene fra salget skulle benyttes til å finansiere oppgradering av småbåthavnen i Stangelandsvågen, som også hørte til havnekassen. Selve småbåthavnen skulle, som en del av omstruktureringen, tilbakeføres til kommunen vederlagsfritt. Hjort DA har vurdert salget og konkludert: «Ved havneselskapets disposisjoner knyttet til Stangelandsvågen ble midler tilhørende havne-kapitalen benyttet til andre formål enn dem som er opplistet i havne- og farvannsloven § 48 første ledd. Disposisjonene synes ikke å ha forringet havnekapitalen, men selskapet skulle antakelig ha innhentet tillatelse fra departementet etter havne- og farvannsloven § 48 tredje ledd.»
2016	Vedtak av ny eierstrategi for Karmsund Havn IKS	Selskapet disponerer og drifter på det tidspunktet 57 større og mindre havneeiendommer. Virkelig eiendomsverdi anslås til ca. kr. 1.000 mill. kr. Investert ca. 550 mill. fra 2002 – 2015 med godkjent låneramme på inntil 600 mill. I tillegg til havneområdene har kommunene gitt selskapet ansvar for en rekke offentlig kaier og allmenninger, inkludert småbåthavner. Eierne åpne for at selskapet starter en prosess hvor disse avhendes eller tilbakeføres til kommunene hvor almenne hensyn må ivaretas.
2017	Havneselskapet med anmodning til Statens Kartverk om å foreta en navneendring for 14 eiendommer som i grunnboken var oppført med Kopervik og Karmøy havnevesen som hjemmelshaver. Blant annet inngår Kopervik havn.	Hjort DA bedt om å vurdere om overføringen var i strid med selskapets vedtekter/ selskapsavtale og/eller gjeldende lov- og regelverk. Hjorts konklusjon: «Vi kan ikke se at det er grunnlag for å hevde at overføring av hjemmel til de aktuelle eiendommene var i strid med det underliggende eierforholdet i selskapet, eller krevde samtykke fra deltakerkommunene.» «Det er opp til Statens Kartverk å bedømme om den framlagte dokumentasjon vil være tilfredsstillende for å oppfylle kravene etter § 14.» «Det er ikke grunnlag for å hevde at Karmøy kommune som deltakerkommune i Karmsund Havn IKS kunne krevd å få tilbake eierskapet til eiendommer eid av Kopervik Havnevesen og Karmøy havnevesen, og disponert inntekter av salg fritt, eller til egne havnformål.»
2018	KPMG med Eierskapskontroll av Karmsund Havn IKS bestilt av kontrollutvalgene i eierkommunene, samt Bømlo kommune	KPMGs konklusjon i forhold til eierskapskontroll: «Eierstrategi og sentrale krav og normer til godt eierskap er i all hovedsak etterlevd». Konklusjon i forhold til gjennomført forvaltningsrevisjon er at «Karmsund Havn IKS har et godt styrings- og kontrollmiljø, og at det er etablert system og rutiner for å sikre at selskapet har en forsvarlig drift og etterlever sentrale regelverk.» KPMG anbefaler havneselskapet å oppdatere anskaffelsesrutiner, formalisere og gjøre kjent rutiner for kontraktsoppfølging og formalisere rutiner og maler for styring i alle faser av investeringsprosjekter.

2019	2019 solgte havneselskapet en 16 mål stor eiendom i Kopervik til et privat selskap. De aktuelle eiendommene var opprinnelig registrert i grunnboken med Kopervik og Karmøy havnevesen som hjemmelshaver, og som i 2017 ble endret slik at Karmsund Havn IKS stod som hjemmelshaver.	<p>Kommunen ønsket å kjøpe Kopervik Havn for 17,5 millioner. Taksten på vel 35 millioner kroner var Karmøy kommunes egen takst, som var lagt til grunn for utmålingen av eiendomsskatt..</p> <p>Karmøy kommune ble forespurt om de ønsket å overta eiendommen, mot vederlag til havneselskapet. Spørsmålet ble gjenstand for politisk behandling i kommunestyret, som på bakgrunn av forslag fra rådmannen, konkluderte med at det var for kostbart å overta eiendommen til det oppgitte beløpet. På bakgrunn av dette og i samråd med kommunens administrasjon, besluttet havneselskapet å selge eiendommen i det åpne markedet, jf. havnerådets Sak 14/19 «Salg av Kopervik Havn» om salgsprosessen.</p> <p>Spørsmålet om Karmsund Havn IKS hadde rett til å selge eiendommene på Kopervik havn i 2019 og benytte salgssummen til investeringer i den interkommunale havnevirksomheten inngikk balnt de problemstillinger som Hjort DA ble bedt om å vurdere.</p> <p>Hjorts konklusjon er at «Vi kan ikke se at selskapsforholdet gir noen av deltakerkommunene rett til ensidig å trekke ut enkelteiendommer fra havnevirksomheten og disponere rettslig over disse ved salg. Det følger etter vårt syn av selskapsforholdet at så lenge havnevirksomheten i Karmsund Havn IKS består, har selskapet disposisjonsrett til de anlegg og eiendommer som er lagt til selskapet, herunder det som er videreført fra det opprinnelige samarbeidet mellom Karmøy og Haugesund.»</p>
2020	Revidert havne- og farvannslov av 2019, gjort gjeldende fra 1.1.2020.	<p>Etter revidert havne- og farvannsloven, kan det foretas utdeling fra kommunal havnevirksomhet, og eierkommunene kan benytte de midler som hentes ut til andre formål enn havneformål.</p> <p>Hjorts vurdering er at dette «...endrer selvsagt ikke at dersom havnevirksomheten er etablert i et samarbeid med andre, vil jo ikke en enkelt deltaker i slikt samarbeid ensidig kunne hente ut igjen verdier som er skutt inn i selskapet.»</p>
2020	Årsrapport Karmsund havn IKS	I løpet av 2020 har Karmsund Havn gjort en vurdering av verdier i selskapet, basert på eiendommer, kaier, driftsmidler og kontrakter. Selskapet har betydelige verdier og disse er nå over 2,5 mrd.kr.
2021	KPMG med Eierskapskontroll for Haugesund kommune	<p>KPMG: «Forvaltningsrevisjon har ikke gjort funn som tyder på at låneopptak i Karmsund Havn IKS er i strid med vedtak og forutsetninger i kommunestyret i Haugesund.» «Dersom kommunen ønsker å begrense selskapets mulighet til å ta opp lån i datterselskapene bør kommunen vurdere å endre selskapsavtalen.»</p> <p>Ang. investering i lufthavndrift: «Forvaltningsrevisors vurdering er at formålet med lufthavndriften faller utenfor formålet for Karmsund Havn IKS slik det er definert i samarbeidsavtalen for selskapet.» «Forvaltningsrevisor er av den oppfatning at saksbehandlingen ikke oppfyller allmenne forventninger til god eierstyring.»</p> <p>«Det er avdekket at rapporteringen som finner sted mellom selskapet og kommunestyret er mangelfull i forhold til kommunen sin eierskapsmelding av 2017 mht. leddet mellom kommunestyret og representantskapet det mangler rapportering.»</p>

2021	Kontroll- og kvalitetsutvalget har stilt en rekke spørsmål ved de opplysninger som har kommet fra kommunen, havneselskapet og Hjort DA.	<p>Utgangspunktet for utvalgets engasjement i saken var forespørselen fra kommunestyremedlem Robin Hult til utvalgsleder 23.12.20 om å se nærmere på salget av Kopervik havn og senere overdragelse av havner fra havneselskapet til Karmøy kommune.</p> <p>Rådmannen ga først en tilbakemelding til utvalgets møte 17.03.21. Etter innspill fra utvalgsmedlem Thor Otto Lohne 11.04. ble saken tatt opp på ny i utvalgets møte 19.05. Hjort DA ble 30.04. gitt i oppdrag av havneselskapet og kommunen og utrede 3 problemstillinger fra oppdragsgiver, supplert med tilleggsspørsmål fra utvalget 27.05.</p> <p>Den juridiske betenkningen lå til grunn for rådmannens tilbakemelding til utvalgets møte 16.06. Forut for møtet ble Hjort bedt om å svare ut tilleggsspørsmål fra Lohne. Disse spørsmålene ble gitt et svar på av Hjort 16.06.</p> <p>Hjorts vurdering er bl.a. at Karmsund Havn kan selge «Karmøy-eiendommer» og beholde inntektene og at de kan gjøre dette uten kommunestyrets godkjenning.</p> <p>Videre det Hjorts vurdering at Karmøy kommune må kjøpe ut eiendommer fra havneselskapet til markedspris og salgssummen brukes til havneformål.</p> <p>Det er også Hjorts vurdering at hvorvidt en hjemmel er registrert på selskapet eller kommunen ikke har betydning for hvem som er reelle eier av eiendommen. Utvalget vurdering er at saken ikke er tilstrekkelig opplyst og at det er behov for en forvaltningsrevisjon.</p>
2021	Kontroll- og kvalitetsutvalget bestiller forvaltningsrevisjon 16.06. som behandles 1.09.21.	Etter bestillingen har det kommet inn ulike innspill og synspunkter på mandatet for forvaltningsrevisjonen. Revisor har sammenfattet disse og på noen punkter bedt om nærmere klargjøring av hva utvalget ønsker å prioritere i møtet 1. september.